

Trends en evoluties / Cleantech in Vlaanderen

Cleantech in Vlaanderen omvat Vlaamse bedrijven en organisaties die actief aan de slag gaan met innovatieve cleantech-oplossingen. Dit overzicht toont de evolutie sinds 2012 van de volgende indicatoren: aantal bedrijven en organisaties, aantal VTE en EBITDA.

Voor aantal bedrijven en organisaties zijn data beschikbaar tot en met 2022. Voor de economische parameters VTE en EBITDA werd gebruik gemaakt van de jaarverslagen die de Nationale bank beschikbaar stelt. De meest recente zijn van 2021 en hebben betrekking op 92% van de in Vlaanderen geïdentificeerde organisaties. Hierdoor zijn de economische cijfers in dit rapport eerder een onderschatting. In deze editie werden – in navolging van Europa - aardgas en kernenergie ook opgenomen in de taxonomie.

1.849 bedrijven en organisaties (2022)

Het ecosysteem van Cleantech in Vlaanderen bestaat uit bedrijven die innovatieve cleantech ontwikkelen en bedrijven die deze cleantech implementeren in hun productie- en bedrijfsprocessen, maar ook uit bedrijven en organisaties die via hun diensten de ontwikkeling van cleantech versnellen en de implementatie ervan mogelijk maken.

594 Technologie providers

ontwikkelen, maken en verkopen innovatieve cleantech-oplossingen (vb. cleantech start-ups en scale-ups)

291 Enablers

maken het ecosysteem van innovatieve cleantech mogelijk door het aanbieden van diensten of onderzoek (vb. onderzoekscentra)

799 Implementors

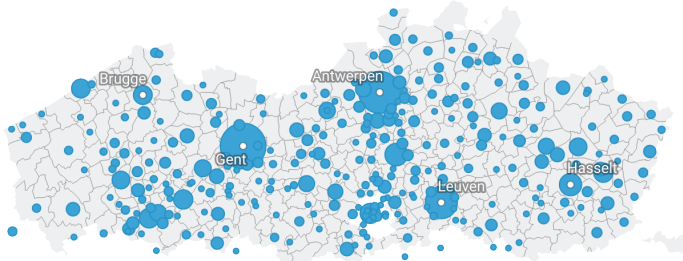
helpen bedrijven bij het toepassen van cleantech (vb. ingenieursbureaus)

165 Pioneers

integreren cleantech-oplossingen in hun productie- en bedrijfsprocessen (vb. productiebedrijven)

Verhoudingsgewijs vindt implementatie van duurzame technologieën vaker plaats bij grotere bedrijven. Dit in combinatie met een bredere kijk op het ecosysteem, leidt tot meer 'enablers' dan voordien.

De cleantech actoren zijn **verspreid** over **heel Vlaanderen**...

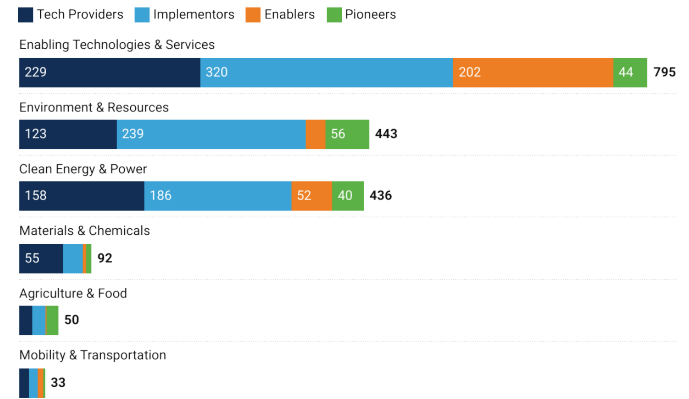

... maar de universiteitssteden **Gent, Antwerpen en Leuven** huisvesten de meeste organisaties

rangschikking '22	#22
1	Gent 198
2	Antwerpen 164
3	Leuven 109
4	Mechelen 41
5	Hasselt 41
6	Brugge 32
7	Oostende 30
8	Kortrijk 29
9	Genk 28
10	Waregem 23

De provincies West-Vlaanderen en Limburg hebben ook veel cleantech-actoren, verspreid over meerdere centra. In West-Vlaanderen zijn dit in de eerste plaats Brugge, Oostende en Waregem, maar ook Roeselare en Harelbeke. Cleantech in Limburg vind je in de universiteitsstad Hasselt en daarnaast vooral in de voormalige steenkoolgemeentes Genk, Houthalen-Helchteren, Beringen en Winterslag.

Cleantech in Vlaanderen kunnen we onderverdelen in zes inhoudelijke domeinen.

Met 'enabling technologies & services' worden die technologische innovaties bedoeld die het mogelijk maken om specifieke schone technologie uit te rollen en te implementeren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan artificiële intelligentie, drones, sensoren en block chain technologie, die voor diverse cleantech-oplossingen relevant zijn.

Het domein 'Clean energy & power' is de laatste jaren het sterkst gegroeid door de toenemende aandacht voor energie- en klimaatoplossingen.

Beschrijving domeinen:

Enabling Technologies & Services

Technologische innovatie of diensten die de uitrol en de toename van implementatie van schone technologie ondersteunen

Environment & Resources

Technologische innovatie die duurzame processen, efficiënt watergebruik, circulaire economie, bodemsanering en -beheer, en duurzame bebouwing helpen ondersteunen.

Clean Energy & Power

Technologische innovatie op gebied van hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, energieopslag, aardgas, kernenergie en alternatieve brandstoffen.

Materials & Chemicals

Technologische innovatie op gebied van geavanceerde materialen, zoals bio-gebaseerde materialen, coatings en composieten, en op gebied van chemische producten die het gebruik van schadelijke verbindingen verminderen of elimineren ('groene chemie')

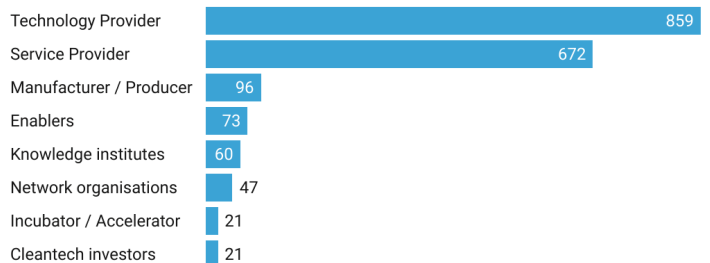
Agriculture & Food

Technologische innovatie die duurzame landbouw ondersteunt, zoals het verminderd gebruik of het vermijden van kunstmest en pesticiden. Technologische innovatie op het gebied van nieuwe voedingsproducten en duurzame productie processen voor voedsel.

Mobility & Transportation

Technologische innovatie die de alle transport- en mobiliteitsmodi omhelst, die bijvoorbeeld gebruik maken van alternatieve brandstoffen, of geavanceerde technologie voor bevoorradingsketens of vliegverkeer.

De meeste cleantech actoren in Vlaanderen zijn **technologie- of dienstenleveranciers**.

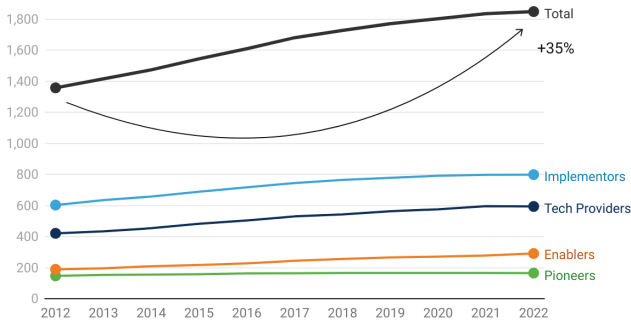

Cleantech-activiteiten gaan in hoofdzaak over het aanbieden van technologie, maar ook diensten winnen in aandeel.

Kennisinstellingen, investeerders, incubatoren, netwerkorganisaties en andere 'enablers' zijn belangrijk om cleantech in Vlaanderen verder te ontwikkelen en versneld te implementeren.

Trends en evoluties / Cleantech in Vlaanderen

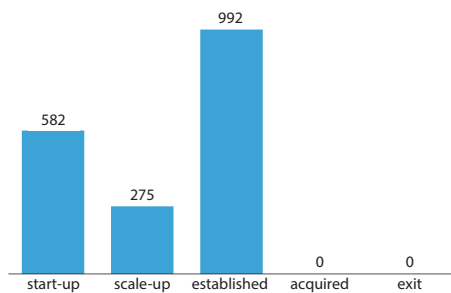
In de periode 2012-2021 is het aantal cleantech-actoren in Vlaanderen **toegenomen** met meer dan **35%**

In deze periode is de toename gradueel en algemeen doorheen het hele ecosysteem. Relatief gezien steeg het aantal 'enablers' het meest (54%). Het aantal 'pioneers' steeg minder uitgesproken (12%).

Het aantal 'technology providers' steeg van 421 in 2012 tot 594 in 2022, een toename met meer dan 40%. Er kwamen ook bijna 200 'implementors' bij, goed voor een toename van zo'n 33%.

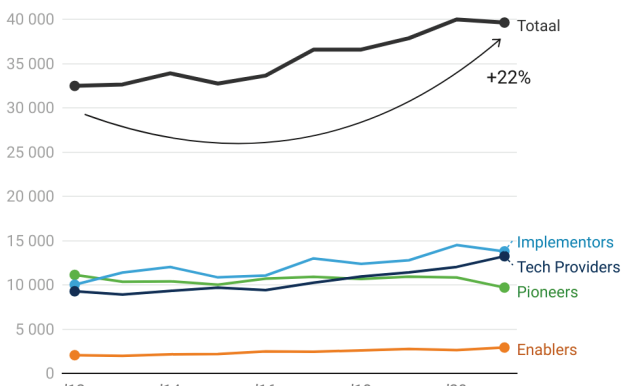
Cleantech in Vlaanderen bestaat uit **veel jonge ondernemingen**: in 2022 zijn **46%** van de actoren een **star-tup** of een **scale-up**

992 cleantech-actoren zijn gevestigde bedrijven en organisaties, maar het grote aantal start-ups toont het innovatieve karakter van het Cleantech-ecosysteem. Met 582 (31%) start-ups is de toekomst van cleantech in Vlaanderen veelbelovend. Daarnaast zijn al 275 (15%) bedrijven of organisaties doorgroeid naar de scale-up fase.

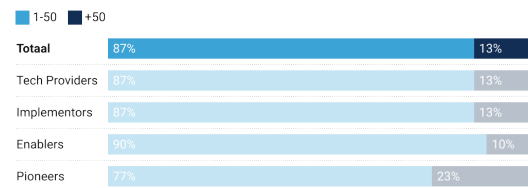
~40.000 cleantech VTE in 2021

Het aantal cleantech gerelateerd jobs **groeide** de voorbije 10 jaar met **22%**.

De groei van het aantal actoren in cleantech vertaalt zich ook in de stijging van het aantal cleantech-gerelateerde VTE. Dit zijn enkel de voltijds equivalenten die direct gelinkt zijn aan de cleantech-activiteiten van de organisatie. Voor grote organisaties geldt hiervoor een omrekenfactor.

Bijna **90%** van de organisaties hebben **minder dan 50 cleantech-gerelateerde VTE** (2021).

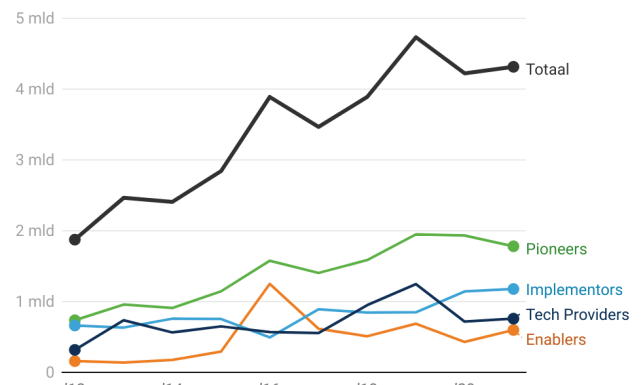

Cleantech in Vlaanderen bestaat vooral uit kleine, dynamische ondernemingen met minder dan 50 werknemers. Enkel bij de pioniers zien we dat bijna een kwart van de organisaties meer dan 50 werknemers heeft.

Voor de meeste groepen is het gemiddeld aantal medewerkers stabiel gebleven in de periode 2012-2021. Enkel bij de pioniers zien we dat, onder andere door het groeiende aandeel start-ups, het gemiddeld aantal medewerkers met bijna 20 VTE is gedaald.

€ ~4.5 mld EBITDA (2021)

De cleantech-gerelateerde EBITDA is **sterk gestegen** sinds 2012

In de periode 2012-2019 steeg de cleantech gerelateerde EBITDA sterk, gevolgd door een dip in coronajaar 2020 en een lichte stijging in 2021.

Aangezien de grootste ondernemingen zich bevinden bij de pioniers verklaart dit ook hun grote belang in de economische bijdrage.

Slechts **0.39%** van de bedrijven vroegen in 2021 een **faillissement** aan

Dit aantal is vergelijkbaar met de vorige jaren. Cleantech in Vlaanderen doet het daarmee iets beter dan het gemiddelde in Vlaanderen. 0,50% van alle bedrijven in Vlaanderen vroegen in 2021 een faillissement aan.

€ +40M early stage funding

In dit Cleantech-rapport focussen we op de 'early stage funding': van crowdfunding tot en met series B funding. In 2021 en 2022 bedroeg die telkens zo'n 40 miljoen Euro. In 2022 lag de focus vooral op seed funding, in 2021 betrof het belangrijkste aandeel Series A funding. De funding is vooral technologie-gedreven: 98% ging naar 'technology providers'

	2021	2022
Totaal	40.3M	40.1M
crowdfunding		1M
Seed	100K	31.6M
Series A	32.6M	7.5M
Series B	7.7M	